

Les Planes

Sant Jaume de Frontanyà

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Situada davant el Quintà de Les Planes, amb Corrubí i Caselles al Nord, la Baga del Molí al NO i la Baga de les Planes al NE, el Forat de Les Planes a 300 metres al SE, on neix el Rec de Les Planes i el Bac de les Mines al SO.
Emplaçament	Accés pel camí de Les Planes.
Alçada:	1122
Coordenades:	
Latitud:	42.1922
Longitud:	2.0542
UTM Est (X):	421907
UTM Nord (Y):	4671549

Classificació

Número de fitxa	08216 - 34
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVI
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Número inventari	IPA-3696
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial - productiu
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 08215A00400016
Fitxes associades:	

Descripció

Les Planes s'aixeca en un entorn natural incomparable, envoltada d'una gran plana i una excel.lent panoràmica.

El conjunt arquitectònic està format per diferents edificis: la casa pairal, a la que s'han annexat diferents cossos al llarg dels temps, alguns dels quals són quadres i corrals, el paller, una edificació independent i una església, actualment desapareguda.

La masia original era de planta rectangular, amb coberta de doble vessant amb teula àrab, amb el carener paral.lel a la façana principal, la que està orientada a migdia. L'aparell constructiu és molt rústic, a base de paredat i morter de calç. La porta principal és de mig punt amb dovelles, la que ha patit moltes modificacions durant els anys. A la paret de ponent del cos principal se li va afegir un annex al s. XVIII per ampliar l'espai de vivenda de la casa, així com diferents cossos d'ús agrícola i ramader annexats a la paret de llevant i davant de l'edifici.

Al SO de la casa principal, s'aixeca una gran construcció agrícola-ramadera, de planta baixa i pis, amb coberta a doble vessant, bigues de fusta i teula àrab suportada per pilars. L'accés a la planta baixa és a partir d'una porta de mig punt rebaixat a la paret de llevant. El pis superior és un gran espai on es guardava la palla, totalment obert a la paret de migdia i amb accés a la paret nord a través de dues portes en arc rebaixat.

A pocs metres, s'aixeca una petita edificació de planta rectangular, amb coberta a doble vessant, bigues de fusta i carener paral.lel a la façana principal. L'aparell constructor és a base de paredat. La paret de migdia ha rebut modificacions en època moderna, amb una porta metàl.lica de doble fulla i dues finestres amb llinda de fusta a la planta baixa, i dos finestrals sota teulada amb llinda de fusta al primer pis. Sembla ser que aquest petit edifici va ser l'habitatge del capellà de Sant Cristòfol de Les Planes, església de la que en resta documentació però no vestigis. Més endavant va ser el centre del Taller de ceràmica del Merlès.

Observacions:

Apareix al Catàleg de masies, POUM de Sant Jaume de Frontanyà, aprovat el 18/10/2007.

Història

Sembla ser que el topònim de les Planes es esmentat ja el s.VIII amb el nom de "Loca Plana".

L'església de St. Cristòfol de les Planes apareix documentada al s. X com a centre d'una petita comunitat i regentada pels canonges agustins de Sant Jaume de Frontanyà. Al s. XIV configurava la jurisdicció del prior de St. Jaume, junt amb Montner i Corrubí.

La primera referència històrica del mas de les Planes és al fogatge de 1553, que era habitat per "Joan de la Serras", i més tard va ser ocupat per la família Rosell.

En un document dels llibres sacramentals de l'Arxiu Parroquial, probablement del 1595, es troba un interessant "*Memorial del què an de pagar los pajesos de la parrochia de Snt. Jaume de Frontanyà per la obra que ses feta al campanar ho obra de la sglésia*". En aquesta relació hi apareixen totes les cases i particulars de Sant Jaume que feren aportacions per l'obra del campanar, en la que hi figura Les Planes, qui hi va contribuir amb "quatre sous i mig". Aquesta aportació fa pensar que era una casa forta de la zona, però no de les més capdavanteres, com les Vinyes i Picanyes (que paguen conjuntament 5 sous), Cortines, les Lloberes d'en Cosp i Frontanyà (amb 5 sous cadascuna).

Les Planes era una casa pròspera, amb altres cases dins la seva propietat, com podria ser Cal Brutinat o la Teuleria, on es fabricaven els materials de construcció empleats en la zona.

Sembla que la masia va ser desocupada a mitjans del s.XX i es va tornar a habitar als anys 1970s.

Bibliografia

IGLÉSIES, J. (1979) El fogatge de 1553: estudi i transcripció, Publicacions de la Fundació Salvador Vives Casajuana.

AHCB (1856) Serveis militars, Registro de las casas de campo de cada Distrito. Ydem de los aforados de Guerra.

AMSJF (1862): Impuestos municipales i estatals, Amillarament, unitat d'instal·lació n. 211

APSJF, Llibres sacramentals, Compliment pasqual (1594-1598 i 1621-1623), *Matrícula de compliment pasqual de la parròquia de Sant Jaume de Frontanyà amb les diverses nòmies per cada casa*, 24 de març de 1598, unitat d'instal·lació n. 4, llibre D.

Enllaços d'interès:

[Inventari de Patrimoni Arquitectonic de la Generalitat de Catalunya](#)

